3 1761 07034643 2

DK
264
.2
U4N246
1923

From the Collection
of the late

JOHN LUCZKIW

ИЙ ДОДАТОК
УКРАЇНИ"

5

ГР. НАШ

АРТІЯ ВСІХ
РАЦЮЮЧИХ

ДБИТКА З КНИЖКИ „ВИЗВОЛЕННЯ ВСІХ ТРУДЯЩИХ"

ДАВНИЦТВО „ВІЛЬНА СПІЛКА"
ПРАГА — ЛЬВІВ — ЛЯЙПЦІҐ
1 9 2 3

БЕЗПЛАТНИЙ ДОДАТОК
„ТРУДОВОЇ УКРАЇНИ“

ГР. НАШ

Partita

ПАРТІЯ ВСІХ ПРАЦЮЮЧИХ

ЗБІРКА
ІВАНА ЛУЧКОВА

ОДВИТКА З КНИЖКИ „ВИЗВОЛЕННЯ ВСІХ ТРУДЯЩИХ“

ВИДАВНИЦТВО „ВІЛЬНА СПІЛКА“
ПРАГА — ЛЬВІВ — ЛЯЙПЦІҐ
1 9 2 3

DEC
1983

DK
264
.2
U4 N246
1923

Друковано в друкарні К. Ґ. РЕДЕРА, тов. з обм. порукою в ЛЯЙПЦІҐУ.
815923

Партія всіх працюючих.

Клясові й надклясові партії. Кожна нація й держава складаються з ріжних кляс. Особи й групи, що належать до певних кляс, з політичних причин гуртуються в партії, які боряться за владу в державі з метою використати її в інтересах своєї групи, партії, кляси, нації, держави або всього людства.

В кожній державі влада перебуває в руках партій. Вони керують всім життям держави. Навіть при самодержавії править в більшості не самодержець, а партія його прихильників. Одні партії боряться за владу в інтересах лише кляси, до якої належить більшість, або і весь склад їх. Осягнувши державної влади, вони використовують її для задоволення інтересів тільки своєї кляси. Вся діяльність їх має чисто клясовий характер. Другі партії, поклавши в основу своєї діяльности оборону певних клясових інтересів, разом з тим захищають інтереси й загально-національні, загально-державні та загально-людські. Їх робота не має вузько-клясового характеру, а загально-людський, всенародній, державний, національний, тоб-то: надклясовий. Котрі ж з партій стоять на правдивіщому й доцільніщому грунті?

Головним обовязком держави є захист інтересів всього свого населення. Поскільки ж те населення належить до ріжних кляс, то має й ріжні інтереси. Через те **державна влада, аби бути признаною всім населенням, мусить дбати про задоволення інтересів не тільки однієї кляси, з якої походять особи, що репрезентують її, а про інтереси всього населення держави, всієї нації.**

Коли державна влада перебуває в руках клясової партії, яка дбає лише про свої клясові інтереси, а не про державні й національні, то всі инчі групи населення, невдоволені в своїх державних і національних стремліннях, обурюються й повстають проти неї. З тих причин де-які партії, що мають в основі оборону клясових інтересів, аби здобути загально-національне й державне признання та використати їх для переведення своїх планів державно-громадського будівництва, беруть під активний захист не тільки свої клясові, а й державні, національні, всенародні, вселюдські інтереси. Своє клясове завдання вони сполучають з завданнями державними й національними. Намагаються взяти під свой вплив не тільки одну свою клясу, а й инчі, щоб їхніми силами перевести державне будівництво на користь своєї кляси. Всяку державно-громадську справу вони розглядають не тільки з боку інтересів своєї кляси, а й з боку інтересів всенародніх, державних, національних. Вони рахуються з тим, що раз державна влада повинна захищати інтереси всіх громадян, а ті громадяне належать до ріжних кляс, то державна партія,

аби бути державною, бо тільки при такій умові вона спроможна перебудувати життя по своїх планах, мусить представляти й захищати інтереси не тільки клясові, а й міжклясові та надклясові, тоб-то: не тільки ті, які її одріжняють від других партій, а й ті, які вона має спільні з ними.

Щоб здобути признання ширших кол, кожна партія намагається освітлити свої клясові інтереси з погляду загально-державно-національної вартости й доцільности. Задоволення своїх клясових потреб вона висуває, як потребу не тільки свою, льокальну, а й загально-державну, національну. **Кожна серйозна партія щиро навіть переконана, що вона дбає про інтереси не лише однієї кляси, а всього народу, і що задоволення її клясових інтересів є добром для всього народу; тому й програму свою вона складає в інтересах всього народу, всієї держави, як всенародню й вседержавну, і через те вона на державному і міжнародньому полі виступає не як клясова, а як державна або національна організація.** Навіть московські большевики переконані, що задоволення їхніх інтересів є задоволенням національних і державних інтересів, а тому й свої клясові інтереси вони виставляють не тільки, як клясові, а як державні й національні.

І коли партія щиро стремить до задоволення своїх клясових інтересів так, щоб задовольнити й загально-людські, державні та національні, то в дійсності стає партією надклясовою, державною. Таким чином де-які партії, бувши по складу й по меті клясовими організаціями, по

формі й способах роботи обертаються в організації надклясові, що робить їх ширшими й дужчими і допомагає їм лекше осягнути своєї мети.

Дійсність показала, що додержування в державній та національній діяльності партій лише клясових інтересів є шкідливою хибою, бо держава й нація ще не є і довго ще не будуть одною клясою; державні та національні інтереси зовсім не покриваються інтересами однієї кляси. Панування клясових партій, як за самодержавія, так і після революції, показало, що вони не спроможні налагодити нормально державно-громадського життя.

В Росії й на Україні, як за самодержавія, при клясовій владі поміщиків, робітники були в утисках, так і тепер, за клясової влади пролетаріяту, вони з них не вирвались. Перемінилася пануюча кляса, але широким верствам працюючого люду од того не полекшало. Перемінилася зовнішність, але від того не перемінилася суть, бо де є панування однієї кляси, там є й поневолення инчих. А де є поневолення, там нема вільного, нормального забезпечення прав усіх громадян; там є пани й раби. А де пани й раби, там не може бути громадського співжиття, а лише боротьба.

Досвід панування клясових партій за самодержавія та панування клясової партії комуністів після революції показав, що клясові партії не спроможні керувати державно-громадським життям в цілому, бо всю державу, всю націю не можна обернути в одну клясу. Державна влада повинна задовольняти потреби всієї держави,

всієї нації, тоб-то: певні потреби всіх її ріжних верств і кляс.

З цих причин партії, які в основі своїй мають захист клясових інтересів, коли хотять стати до державної влади, то беруть на себе захист інтересів і загально-національних, всенародніх, і свідомо маніфестують це навіть своїми назвами, наприклад: 1. клясові партії селян мають такі назви: польська народня партія, болгарський хліборобський народній союз; 2. клясові партії робітників мають таки назви: італійська соціялістична партія, французька об'єднана соціялістична партія і т. д. Про приналежність вищезазначених партій до селянської або робітничої кляси не згадано нічого.

Найбільша в світі партія робітників Англії зветься „Labour Party" тоб-то „Партія Праці", а не „Партія робітників" (Workers Party). Цим самим підкреслюється, що вона має на оці інтереси не тільки пролетаріяту, а всіх працюючих людей ріжних кляс.

З досвіду ми бачимо, як клясові робітничі організації по всіх країнах світу в міру свого розвитку й збільшення сили втрачають різкости своїх клясових прикмет. В міру того, як вони з опозиції переходять до влади й беруться за державно-громадське будівництво в житті, а не на папері, вони сходять з вузько-клясового шляху й стають на шлях загально-державної, національної праці.

Навіть партія большевиків в останні часи втратила більшість своїх клясових прикмет і обернулася в звичайну державно-національну партію, яка шукає способів захистити державні

та національні інтереси навіть своїх клясових ворогів—капіталістів.

Все це показує, що вузько-клясові партії для державно-громадського будівництва в широкому маштабі не спроможні. Вони мають силу й значіння тільки в боротьбі.

Для широкої державно-громадської роботи в мирний час клясові партії не придатні. В мирні часи клясові партії, маючи в основі захист інтересів своєї кляси, для осягнення своєї клясової мети мусять працювати над задоволенням інтересів людства взагалі, державних та національних, бо в противному разі не матимуть жадної сили для здійснення своїх бажань. **Клясові інтереси можна захистити тільки захищаючи інтереси всього людства, держави, нації, бо клясові інтереси мають вартість лише постільки, поскільки вони є інтересами людства, держави, нації, а не випадкового гуртка людей.**

Клясові інтереси поміщиків мали значіння лише постільки, поскільки задоволення їх творило державну силу; коли ж виросли инчі державні сили, то поміщицькі клясові інтереси втратили для державно-громадського життя своє значіння. Так само й з клясовими інтересами робітників та селян. Поскільки задоволення їх творить державно-громадську силу, поскільки переведення клясової політики робітників і селян скріплює державу й націю, постільки клясові інтереси їх є оправдані і з клясових обертаються в державні, національні. Тоді їх захищає не тільки певна кляса, а більшість держави, більшість нації. Тим то кожна політична партія й стремить до того, щоб свої

клясові інтереси зробити корисними для всієї держави й нації, перетворити їх в державні, але ні в якім разі не підпорядковувати державні інтереси своїм клясовим. Бо як тільки партія поставить свої клясові інтереси вище державних і національних, то враз втрачає допомогу від инчеклясових елементів в державних справах, обезсилюється й усувається инчими на бік.

Зі всього наведеного виходить, що **для задоволення клясових інтересів треба, з одного боку, свідомо виносити їх поза межі кляси, робити їх цікавими й корисними для ширших верств народу, робити їх надклясовими, а з другого — прищіплювати кожній клясі розуміння, що державні й національні інтереси — є його власними інтересами.**

Несталість клясових інтересів. Події останніх літ показали, що не все те, що вважалося за клясу, в дійсності є монолітом з однаковими інтересами. З одного боку ясним стало, що інтереси, наприклад, пролетаріяту не покривають інтересів всіх працюючих, а з другого, що селянство не все має однакові інтереси, бо серед нього існують ріжні верстви заможности.

Женевський конгрес соціялістичного інтернаціоналу в серпні р. 1920 в одній із своїх резолюцій зазначив уже, що під робітничою клясою він розуміє не тільки найманих робітників фізичної праці, але й робітників ріжних способів розумової праці а також самостійних ремісників і хліборобів, що своєю працею обробляють землю; одним словом, всіх тих, хто своєю особи-

стою працею бере участь в утворенню цінностей всякого роду.

Німецька соц-демократ. партія в новій своїй програмі р. 1922 р. також відзначає, що носителем соціялістичних ідеалів є не тільки промисловий пролетаріят, але й весь „трудовий народ міст і сел“, всі робітники фізичної й розумової праці, що живуть з виробів власної праці.

З цього видко, що провідники соціялістичної думки в Європі одмовляються від старого хибного погляду на те, буцім то „робітником“ і „носителем соціялізму“ є тільки промисловий пролетаріят. Європейські соціяль-демократи одмовляються від клясового індустріяльного пролетарського соціялізму і приймають думку про соціялізм інтегральний, який охоплює всіх працюючих, дбає про інтереси всього людства і тому є надклясовим, вселюдським; тоб-то: вони приймають той погляд на соціялізм, який до сього часу на Україні обстоювали тільки соціялісти-революціонери. В цім Західна Європа признає правдивість погляду соціялістів Сходу.

З другого боку, треба також відзначити, що революція особливо виразно виявила відсутність єдиної селянської кляси. Події останніх літ показали, що є такі селяне, які живуть тільки з власної праці, а є й такі, які живуть напів або й цілком з чужої праці. Інтереси трудового селянства спільні з інтересами індустріяльного робітництва, а інтереси заможнього селянства нічим не одріжняються від інтересів капіталістів. Інтереси трудового селянства захищаються партіями, які захищають і інтереси

робітників, а інтереси заможніх селян захищаються партіями буржуазними.

З цих причин не можна створити одної клясової партії для всього селянства. Їх мусить бути принаймні дві: одна для бідного селянства, а друга для заможнього. Поскільки ж інтереси бідного селянства спільні з інтересами робітництва, то натуральним стає утворення ними спільної партії робітників і бідного селянства, тоб-то такої партії, яка б захищала інтереси всіх немаючих і працюючих. Такою партією і є українська партія соціялістів-революціонерів. Вона захищає інтереси всіх бідних і немаючих, що живуть з власної праці — і фабричних робітників, і бідних ремісників, і бідних селян, і бідної трудової інтелігенції. Вона захищає всіх трудящих.

Партія всіх працюючих.

В де-яких колах українського громадянства засвоївся погляд, що партія соц.-революціонерів є дрібно-буржуазна й мало звертає уваги на долю пролетаріяту. Де-які соц.-демократи навіть ширять таку думку, буцім-то краще було б, як би соц.-революціонери зовсім не втручалися в справи пролетаріяту, а мали собі діло тільки з дрібно-буржуазним селянством.

Такий погляд і такі твердження цілком не правдиві й безпідставні.

Перш за все, селянство зовсім не є буржуазія, бо буржуазією, як відомо, називається та верства населення, яка витворилася в містах, а не на селі, — міщанство.

Друге: міщанство (буржуазія) роспадається на великих капіталістів, дрібних ремісни-

ків, працюючу інтелігенцію та найманих робітників (пролетаріят). З цього погляду соц.-демократів, поскільки вони захищають інтереси пролетаріяту, який є частиною міщанства (буржуазії), більше є підстав назвати партією буржуазною, ніж соц.-революціонерів.

Одначе, як соц.-демократів, так і соц.-революціонерів не можна назвати партіями буржуазними, бо вони захищають інтереси не буржуазної (міщанської) верстви, не інтереси міста та міщан (буржуазії) як таких, а інтереси праці й працюючих: соц.-демократи — пролетаріяту, а соціялісти-революціонери — всіх працюючих, тоб то: і пролетаріяту, і працюючої інтелігенції і ремісників. Останніх лише почасти, бо, захищаючи інтереси їх, як працьовників, соц.-рев. виступають проти їхніх власницьких зазіхань.

Партія соціялістів-революціонерів захищає інтереси праці не тільки міських наймитів, ремісників та інтелігенції, а й тих наймитів, працюючих селян, ремісників та інтелігенції, що живуть по селах.

Більшість трудового населення, інтереси якого захищає партія соціялістів-революціонерів, перебуває по селах, а не по містах. Отже сільського елементу й захисту його інтересів в партії соціялістів-революціонерів значно більше, ніж міщанського. Інтереси міщанства, і то лише працюючого, складають в ній незначний відсоток і то зовсім не тому, що вони міщанські (буржуазні), а тому, що то інтереси працюючих. Через те, коли буржуазною називати всяку партію, яка захищає інтереси хоч би якоїсь частини буржуазії (міщанства), то соціяль-

демократів треба назвати більш буржуазною партією, ніж соц.-революціонерів, бо в її лавах більший відсоток робітників міщан (буржуазії), ніж в лавах соціялістів-революціонерів, де більшість складає селянство.

Партія соціялістів-революціонерів захищає інтереси всіх, хто працює не тільки по найму, а й власними засобами виробництва, поскільки вони не визискують инчих, незалежно від того, в якім вони господарстві працюють: своїм чи чужім, родинно-первіснім, артільнім, ремісницько-кустарнім чи капіталістичнім і незалежно від того, де вони працюють — в місті чи на селі. З цього видко, що партія соціялістів-революціонерів ні по своїх завданнях, ні по складу не є партією буржуазною.

Існує також погляд, що партія соціялістів-революціонерів захищає інтереси переважно селян, а тому є партією селянською, а не робітничою.

В цім є правда лише почасти, а саме: 1. що селяне складають більшість того працюючого населення, інтереси якого захищає партія соціялістів-революціонерів, 2. що інтереси трудового селянства партія соц.-революціонерів захищає більше, ніж партія соц.-дем., бо соц.-демократи захищають тільки пролетаріят, а трудове селянство не все належить до пролетаріяту. Поскільки селянин має власного ціпа, або сокиру, чи лопату, з якими ходить на заробітки, то соціяль-демократи визнають уже його власником знарядь виробництва і через те виключають з кола пролетаріяту, якого інтереси вони захищають. Соціялісти-революціонери та-

кого селянина визнають не за буржуя, а за працюючого й захищають його інтереси нарівні з инчими працюючими.

З цих причин величезна кількість селянства опиняється під опікою й захистом тільки соціялістів-революціонерів.

Проте нема рації говорити, що партія соціялістів-революціонерів є виключно селянською. Вона не ставить собі метою захищати тільки селян, а обороняє всіх працюючих, де б вони й хто б вони не були. До того ж партія соц.-рев. захищає інтереси не всякого селянина, а лише того, який сам працює і других не визискує.

Захищаючи інтереси селян працюючих, вона рішуче бореться з тими селянами, які визискують в своїм господарстві найману працю. Отже є такі селяне, яких партія соц.-рев. не тільки не захищає, а навіть поборює. Так само й серед міщанства (буржуазії) є такі кола, яких партія соц.-рев. захищає (працююча інтелігенція, ремісники, пролетаріят), **а є й** такі, з якими рішуче бореться (капіталісти, капіталістична й бюрократична інтелігенція, купці і т. п.). З цього ясно, що **партія соц.-рев. є партією всіх працюючих, в тім числі й пролетаріяту та трудової інтелігенції.**

Вона ніколи не одійде від пролетаріяту на село, як того хотять де-які с.-д., а навпаки, що далі, в міру того, як марксісти, неправдивим тлумаченням теорії Маркса про капіталізм та громадянське господарство, дискредитують себе в очах пролетаріяту, ближче приступає до нього й показує, що шлях до соціялізма йде не тільки

через капіталізм, а й через инчі форми громадського господарства.

Московські комуністи яскраво виявили вже, що націоналізація підприємств, яку марксісти виставляли проти соціялізації, виставленої соц.-революціонерами, цілком себе здискредитувала. Тепер і для марксістів стало вже ясним, що державно-бюрократичним апаратом переводити соціялізм не можливо, бо для того є тільки один спосіб — громадська самодіяльність, громадська самоорганізованість. Тоб-то й тут стверджується правдивість погляду соціялістів-революціонерів.

Марксісти вважають, що шлях до соціялізму йде тільки через капіталізм, а через те вороже ставляться до всього, що затримує пролетаризацію населення, як наприклад, поліпшення умов селянського господарства, організація трудових артілів, робітничих сіндікатів і т. и. **Партія соц.-революціонерів визнає, як сказано раніш, 1. що до соціялізму можна йти й инчими шляхами, ніж капіталізм, 2. що зовсім не доведено буцім-то капіталізм, розвиваючись, дійде до такого ступня, коли сам впаде, а не трансформується раніш в якусь инчу форму господарства, яка все таки не буде соціялізмом.** Зважаючи на це, партія соц.-рев. вже тепер, не вичікуючи поки капіталізм дозріє так, щоб самому впасти, вишукує способів запровадження тих чи инчих форм життя, які підводять населення до соціялізму. Організацією мас та певною їхньою революційною акцією **партія соц.-революціонерів вже тепер змушує капіталістичний лад здавати ті чи инчі позиції на**

користь закладення в життя нових підстав господарства соціялістичного.

Визнаючи, що об'єктивні умови відограють в людськім житті надзвичайно серйозну ролю, партія соц.-революціонерів помимо того визнає велике значіння ідеї, творчости духу, здібности окремих осіб, і тому не чекає бездіяльно, поки об'єктивні умови самі собою протягом сотень або тисяч літ зміняться на сприятливі для соціялізму, а вже тепер використовує культуру, працю, пропаганду, всяку акцію для швидчої зміни сучасних умов на сприятливі для соціялізму. Вона не жде, поки наймити-робітники, беручи участь в техничних формах капіталістичного господарства, самі навчаться провадити таке господарство, а вже тепер гуртує їх в артілі, сіндікати, кооперативи й т. п., щоб поволі одвоювати від капіталістичної форми ріжні галузі громадського господарства й навчиться самим провадити їх.

Партія соціялістів-революціонерів визнає, що селянинові, який має клапоть власної землі й городу, рало, віз і т. п.; ремісникові, що має власного верстата; лікареві, що має власні струменти; учителеві, що має власні форми знання, книжки і т. п., — зовсім немає потреби переходити на стан пролетарія, щоб тільки після того бути змушеним валити ненависний капіталізм, боротися за соціялізм. Партія соц.-рев. визнає, що і селянин з клаптем землі, і ремісник з верстатом, і лікарь з ланцетом, і учитель з азбукою вже тепер, не бувши в господарстві концентрованого капіталізму, не бувши чистими пролетаріями, можуть відчувати тягар

свого становища й боротися за соціялізм, будувати соціялістичний лад, раз тільки зрозуміють його вигоду для себе й людства. І селянин, і ремісник, і лікарь, і вчитель можуть перейти із сучасного ладу в соціялістичний, помимо „пролетаризації“ й „виварки в капіталістичному казані“, коли будуть до того відповідно виховані й підготовлені теоретично та практично.

Селянинові не страшно позбутися права на власність, коли він буде певен, що можливість праці коло землі йому забезпечена на завше в такій мірі, як він зможе. Ремісник з охотою віддасть свій верстат, учитель — книжки, а лікарь — ланцет в громадське володіння й користування, коли впевнені будуть, що при всякій потребі вони зможуть користуватися не тільки відданим, але й инчим. Але, щоб створити свідомість користи громадського володіння і впевненість, що воно не позбавляє нікого засобів заробітку, потрібні докази не словами, а роботою, наочними фактами. До таких фактів, виховуючих соціялістичні настрої й соціялістичний світогляд та підготовляючих перехід до соціялізму, й належить організація тих громадських форм народнього господарства, які наближаються до соціялістичних, хоч в невеликій мірі, а саме: артілів, кооперативів, сіндікатів і т. п.

Соціялісти, дбаючи про швидчий прихід соціялізму, повинні піклуватися не про те, щоб усі дрібні власники обернулися в пролетаріят, а про те, щоб вони зрозуміли вигоду соціялістичних форм життя і заради тієї вигоди зріклися власницьких інстинктів, а почали вже, хоч частково

будувати нові форми, як не чисто соціялістичні, то подібні до них, переходові до соціялізму, які б поволі однімали від капіталізму ті чи инші галузі народнього господарства й наочно показували масам, що громадське господарство можна провадити й без капіталістів та капіталізму. Це й підготовляло б маси до повного соціялізму.

„В багатьох європейських країнах соц.-демократи довгий час провадили справжню люту боротьбу з сіндікальними організаціями робітників, намагаючись обернути сіндікати в політичні гуртки.“ Це саме подекуди робили й соц.-демократи на Московщині та на Україні відносно професійних союзів. Це саме робить з ними московська комуністична партія та комуністична влада. „З огляду потреби громадського господарства, яку обстоює партія соц.-революціонерів, робітники, як **працьовники**, незалежно від своїх політичних, релігійних та національних симпатій, неодмінно повинні гуртуватися в сіндікати та федерації сіндікатів, в спілки й союзи спілок — не тільки для безпосередньої боротьби з власниками-господарями та їхніми сіндікатами, не тільки для пасівного опіру, але й для того, щоб **фактично підготовити правдиву організацію робітників для прийняття в своє керування одібраних у капіталістів знарядь громадського виробництва й обміну. З цього погляду союзи учителів, письменників, лікарів, інженерів, техніків, ремісників та селян, всіх службовців до хатньої служби включно — так само важні, як і союзи пролетаріїв.** Вони мають велику бойову по-

літичну ролю, не тільки, як „сурогати партії“, а як організована сила всієї працюючої (робочої) кляси, в руках якої лежить доля всього виробництва краю, доля громадського господарства. Це ті фахові апарати робочої кляси, які мають взяти в свої руки керування громадським господарством, коли всі засоби виробництва перейдуть від капіталістів в громадське володіння працюючих.

Революційний сіндікалізм в Західній Європі, при всій своїй однобокості, цілком правдиво підкреслює оцю, не тільки революційну, бойову й руйнуючу, але й виховуючу та творчу силу сіндікатів та инчих економичних організацій.

Недостача розвитку отакої сіндікальної, професійної, кооперативної та соціяльної організації робочої (працюючої) кляси та те, що народ не „впізнав“ ще скрізь у капіталістів свого украденого добра, це й є головна „об'єктивна перешкода“ до негайної експропріяції **капіталістів**, соціялізації робілень та заводів, негайного здійснення **програми — максімум** усіх соціялістичних партій. Але така організація — діло життєве: стукайте й одчинять вам. Розвиток народньої свідомости до того, щоб під покривкою „священного права власности“ впізнати у капіталістів та поміщиків своє украдене добро, і підготовка до громадського користування ним, тоб-то: до соціялістичного господарства під керунком самих працюючих є діло свідомости, передбачення, діло рук людських, а не „стихійного розвитку капіталізму“ або фанатичного наказу згори.

DEC 2 1983

Тому всі соціялісти повинні негайно і всіма силами допомагати утворенню робітничих асоціяцій, професійних союзів, кооперативів, робочих трудових артілів сіндікатів і т. п., як переходових, виховуючих форм в підготовці до соціялізму.

Партія соціялістів-революціонерів, захищаючи інтереси всіх працюючих, провадить свою працю не тільки серед трудового селянства, але й серед трудової інтелігенції та пролетаріяту, допомагає їм впорядкувати такі громадські об'єднання, які підготовляють їх до громадського володіння одібраними від поміщиків та капіталістів засобами виробництва та порядкування громадським господарством.

Поскільки партія с.-р. захищає інтереси всіх працюючих, вона є організацією клясовою, бо охороняє інтереси кляси працюючих, поскільки ж вона захищає інтереси людей ріжних верств і станів (робітників, ремісників, трудової інтелігенції, трудових селян), то вона стає організацією надклясовою. Клясова по прикметі праці й надклясова по прикметах свого складу. Захищаючи інтереси людей ріжних верств і станів, вона захищає й форми їхнього державно-громадського звязку та культурного розвитку, тоб-то: не тільки інтереси праці, які їх усіх звязують в одно, а й инчі інтереси, які так само вяжуть їх в одно ціле. А такими спільними інтересами, опріч інтересів праці, у них є інтереси державні, національні, культурні, вселюдські. Захищаючи всі ці інтереси, партія соціялістів-революціонерів стає організацією надклясовою, хоча в основі своїй має характер клясовий.

НОВІ КНИЖКИ.

М. ШАПОВАЛ: Революційний соціялізм. 256 ст

О. МИЦЮК: Як боролося українське селянство землю. 19 стор.

— Індивідуалізм та колективізм українських хліб робів. 20 стор.

— Всенародне право на землю та промисло майбутність України. 24 стор.

*

КНИЖКИ Й БРОШУРИ, ВИДАНІ Т-О „ВІЛЬНА СПІЛКА".

1. „ВІЛЬНА СПІЛКА". Збірник статей на гр мадсько-політичні теми.
2. ГР. НАШ: Народня влада на Україні.
3. N. Hryhorijiw: Die Ukraine und Russland.
4. ГР. НАШ: Визволення всіх трудящих. Збірн популярних статей по ідеології народницько (революційного) соціялізму.
5. — Капіталістичний лад.
6. — Громадське господарство.
7. — Визвольні сили в капіталістичній державі.
8. — Способи заведення соціялістичного ладу.
9. — Партія всіх працюючих.
10. — Етика й соціялізм.
11. — Соціялізм, хамство та правовий лад.
12. — Соціялізм, націоналізм та інтернаціоналізм.
13. — Революція й після неї.

LIBRARY
JUL 1976
UNIVERSITY OF TORONTO

UTL AT DOWNSVIEW
D RANGE BAY SHLF POS ITEM C
39 10 03 07 15 009 7